

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 14 de maig del 1936

SUMARI

A tres quarts de sis i cinc minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Precs i preguntes.

Prec del senyor Riera a l'honorable senyor Conseller de Governació, interessant l'estricta compliment de la Llei Municipal en matèria de funcionaris. Resposta del senyor Conseller. Rectifica el senyor Riera i s'adhereix al prec el senyor Vallès i Pujals. El senyor Conseller de Governació contesta al senyor Vallès.

A petició del senyor Colldeforns, la Presidència declara que constarà en acta el seu vot a favor de la proposició de confiança al Govern de la Generalitat, acordada darrerament.

La Cambra s'assabenta d'una comunicació de l'honorable senyor President de la Generalitat, en la qual manifesta haver dictat un Decret acceptant la dimissió presentada pel senyor Joan Lluhi i Vallescà, del càrrec de Conseller de Justícia i Dret, per haver estat nomenat Ministre del Govern de la República, i d'haver-se encarregat interinament del despatx dels assumptes del Departament de Justícia i Dret.

Continuació del Dictamen de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les Autoritats i Organismes de nomenament governatiu que regiren la via municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i 19 de febrer darrer.

Rectifiquen, en la discussió de totalitat, els senyors Fronjosà, i Rovira i Roure.

Se suspèn el debat.

En votació ordinària, per unanimitat i amb el quòrum reglamentari, s'aprova definitivament la Llei autoritzant l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat perquè pugui incloure, com a cas especial, en el Pressupost extraordinari del 1936, que té en tramitació, en concepte de crèdits reconeguts, obligacions pendents, per un total import de 3.600,889'12 ptes.

S'aprova, també definitivament, en les mateixes condicions i circumstàncies que l'anterior, la Llei de segregació del Submunicipi de Serra d'Almós, del terme municipal de Tivissa, per tal de constituir-se en Municipi independent.

Es représ la discussió del Dictamen referent a il·legitimitat d'acords municipals presos per Autoritats governatives.

Resposta del senyor Conseller de Governació als parlaments dels senyors Fronjosà, i Rovira i Roure. Es dona lectura d'un Vot particular a l'art. 1.º, que signen els senyors Rovira i Roure, i Vallès i Pujals. És defensat pel segon dels esmentats senyors Diputats. Intervenció del senyor Ruiz i Ponsetí. Per la Comissió, el senyor Arnau proposa una variant a l'article en discussió. Rectificacions dels senyors Vallès i Pujals, i Arnau. Resta l'article pendent de nova redacció. Fa la defensa d'un altre Vot particular al propi article el senyor Fronjosà, després de declarar la Comissió que no l'accepta.

El senyor Duran i Ventosa demana que, per a la sessió de demà, li sigui reservada la paraula per a intervenir en la discussió.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de divendres.

S'aixeca la sessió a dos quarts de vuit i deu minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les sis menys deu minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller de Governació.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Per l'estricta compliment de la Llei Municipal

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Riera.

El Sr. RIERA: Senyors Diputats, senyor Conseller de Governació: El dirigir-me a aquesta Cambra i a la vegada fer-ho al senyor Conseller de Governació, és per a denunciar un fet respecte a funcionaris, més concretament, a Secretaris de l'Ajuntament. Pronunciar aquesta paraula a l'inici del prec que vaig a fer al senyor Conseller de Governació, pronunciar aquesta paraula secament, podria semblar que tinc una prevenció en contra dels dignes Secretaris d'Ajuntaments. No, senyors Diputats. Em dispensaran la Cambra i el senyor Conseller de Governació si, en desenrotllar el meu prec, no trobo l'expressió justa referent a aquests funcionaris, la paraula que en podríem dir jurídica, en tots els termes, aspectes i conceptes, cosa que en mi no és habitual, i espero que voldran suplir-ho tot interpretant l'esperit i el sentit del que vull dir.

Senyors Diputats: Moltes vegades sembla que els que tenen càrrecs polítics, en fer la defensa de la Llei Municipal i del compliment de la Llei Municipal, vulguin anar de retruc contra diferents estaments de funcionaris públics, quan no és així. Ens trobem davant d'un cas vergonyós, que hem de denunciar, i és convenient que d'aquesta denúncia el senyor Conseller de Governació en vegi la necessitat de redactar una Llei que posi fi a casos com aquest.

Naturalment que les Lleis, totes tenen aquella fugida, perquè els mateixos funcionaris que volen burlar-la, trobin la manera.

Casos concrets, com aquest que vaig a denunciar, en passen arreu de Catalunya. Per exemple, un Secretari municipal és Secretari d'un Ajuntament importantíssim, i a la vegada exerceix de Secretari de set o vuit Ajuntaments més. Es dirà que això no pot ésser, que cada Ajuntament té l'obligació de tenir el seu Secretari, llevat d'aquells casos que la Llei permet l'agrupació d'Ajuntaments quan aquests estiguin mancats de la necessària consignació en els Pressupostos per a satisfer el sou d'un Secretari. Ah!, no passa així. Ocorre que en infinitat de pobles un Secretari, que gaudeix d'un sou regular, d'un sou que li permet atendre a la seva vida, malgrat això aquell Secretari — i aquí ve aquella meua expressió per la qual demanava perdó a la Cambra —, d'acord amb els Ajuntaments, té una mena de camàlics que s'encarreguen de signar en els pobles respectius, però el que cobra és l'altre. D'aquesta manera passa que en els dits pobles no es celebren sessions, el Secretari no hi va; és més, encara es dona el cas enorme, com ha passat temps enera en un Ajuntament, que ni la documentació es trobava al poble, perquè aquest Secretari la tenia al seu lloc de residència.

(Entra l'honorable senyor Conseller d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària.)

Es tracta, doncs, d'un cas, senyor Conseller de Governació, sobre el qual la V. S. té prou mitjans, té prou competència per tal de trobar la manera de fer una Llei que impedeixi que això pugui seguir, que obligui els Ajuntaments que no estiguin mancomunats de tenir el seu Secretari, al qual els veïns del poble puguin adreçar-se per a totes aquelles coses que estan dintre de la marxa i normalització del seu Ajuntament, totes aquelles coses de tràmit respecte a les quals no es pot admetre que passi aquest cas que he referit, que no tinc paraules per a qualificar, i que es dona en una infinitat de pobles del cor de Catalunya, que compten amb una civilització, diguem-ho així,

estupenda, i que es troben que no tenen el funcionari que els correspon per a totes aquelles coses necessàries per al mateix poble.

Res més, senyors Diputats, i perdoneu si en el meu prec hi ha hagut alguna paraula que hagi pogut semblar molesta per a cap funcionari; car no ha estat aquest el meu propòsit, sinó únicament el de procurar i demanar una vegada més al senyor Conseller de Governació que vegi la manera de, tota vegada que hi ha uns Ajuntaments, uns Secretaris que vulneren la Llei, dictar una disposició que faci que això no sigui possible. Res més.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula l'honorable senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: El prec que m'acaba de fer el Diputat senyor Riera té relació amb el compliment de la Llei Municipal. La Llei Municipal, quan s'ocupa dels Secretaris, preceptua d'una manera terminant que cada Ajuntament ha de tenir el seu Secretari; però, tenint en compte que hi han Ajuntaments petits, de poca importància i d'escassa potència econòmica, permet la Llei Municipal l'agrupació de diversos pobles, i encara això està limitat als casos que explica la Llei, per tal de sostenir un sol Secretari. És la manera de facilitar als pobles que puguin atendre els serveis municipals amb el mínim d'esforç econòmic.

Naturalment que el que explica el senyor Riera és una desnaturalització de la Llei Municipal, i jo, en compliment del meu deure, asseguro al senyor Riera que vetllaré pel manteniment dels preceptes que es contenen en la nostra Llei i que faré el necessari per a evitar aquesta desnaturalització. Jo prego als senyors Diputats i prego a tothom que quan tinguin coneixement d'un cas d'aquesta naturalesa m'ho notifiquin, m'ho comuniquin, m'ho denunciïn en la forma que ells vulguin, que jo hi posaré remei. No es pot tolerar que la vida municipal dels pobles estigui paralitzada, precisament per coses d'aquesta naturalesa; car, per la forma que ho ha explicat el senyor Riera, sembla que els Municipis s'han fet per als Secretaris, quan és al revés, que els Secretaris es fan per a servir els pobles. I, naturalment, hem de procurar que cada poble tingui el Secretari que ordena la Llei, i que els pobles petits que no puguin sostenir-lo, s'agrupin d'acord amb la Llei; perquè sempre que es fa la tramitació corresponent de l'expedient adequat i adient a la matèria, sempre, per part de l'Administració local, es donen facilitats perquè això pugui ésser fet.

Repeteixo al senyor Riera que li agrairé que els casos d'aquesta naturalesa dels quals tingui coneixement, me'ls manifesti, i també prego als senyors Diputats que ho facin, i jo posaré el remei necessari, el que calgui, com he dit.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. RIERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: És per a un altre prec o per a manifestar-se en el que ha fet el senyor Riera?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: És per al mateix

prec; però parlaré després, si la Presidència no hi té inconvenient.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Riera, per a rectificar.

El Sr. RIERA: M'aixeco per a donar les gràcies al senyor Conseller de Governació, que ha tingut l'amabilitat de contestar d'una manera satisfactòria al meu prec. Ja he dit que jo li denunciaré el cas. Jo denunciaré el cas concret al senyor Conseller de Governació; però després ha afegit també que procurarà posar remei a totes aquestes anomalies allà on passin. Jo no sé — ja ho he dit en fer el meu prec — com es podria evitar; però el senyor Conseller de Governació és prou intel·ligent per a fer una Llei, o el que sigui, que privi el que es pugui burlar la Llei Municipal. Jo faré aquesta denúncia al senyor Conseller de Governació. No crec que sigui un cas que sigui només conegut per mi; crec que tots els senyors Diputats d'aquesta Cambra, i especialment els Diputats que representem circumscripcions, ens trobem sovint en casos com aquest al qual em referia.

Per tant, senyor Conseller de Governació, jo li agraeixo molt aquesta manifestació que ha fet, i em dono completament per contestat i disposat a fer-li les denúncies necessàries a què abans m'he referit.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: Jo no puc fer més que adherir-me al prec del senyor Riera.

Realment, la Llei Municipal prohibeix casos com aquells que han estat objecte de la denúncia que ell ha formulat davant de la Cambra, i, per tant, és necessari que casos d'aquests, prohibits per la Llei, no subsisteixin, sigui allà on sigui.

Però, si és alarmant que hi hagi casos com el que ha denunciat el senyor Riera, més alarmant encara, a la meua manera de veure, són les paraules del senyor Conseller de Governació. Perquè la Llei Municipal prohibeix que un Secretari tingui diverses Secretaries; ah!, però la Llei Municipal prohibeix amb més energia que el senyor Conseller de Governació intervingui en la vida municipal. Per respectar l'autonomia municipal, sentada en la nostra Llei com a premisa indispensable sobre la qual tota la Llei descansa, aquesta no conté cap precepte que permeti que el senyor Conseller de Governació intervingui en la vida municipal i, per tant, tots els abusos que es cometin pels Ajuntaments, tenen llur lloc adequat, segons la Llei, per a corregir-los: tenen els Tribunals de Justícia, els Tribunals Contencioso-Administratius, tenen altres organismes per a corregir-los. Qui no els pot corregir és el senyor Conseller de Governació. De manera que estic molt conforme que el prec del senyor Riera produeixi els seus efectes; que si és necessari que es publiqui, que es dicti una altra disposició en virtut de la qual es faci efectiva, es faci que aquests casos prohibits per la Llei no puguin repetir-se, molt conforme; però anem amb compte que per a prohibir o evitar un abús no en cometem un altre de més gros. El senyor Conseller de Governació no pot sancionar aquests casos, amb la Llei Municipal a la

mà ; si ho fa, cometrà un abús. Penso que el senyor Conseller de Governació està en el mateix criteri que sosté aquest Diputat, perquè és el que arrenca de la Llei Municipal.

Per tant, faci's sobre aquesta matèria el que correspongui ; però no incorrem en el defecte de vulnerar l'autonomia municipal, que crec que està en l'ànim de tots respectar, i que arrenca ja de la Constitució de la República.

El Sr. CONSELLER de Governació : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació : Per a contestar al senyor Vallès i Pujals i per a dir-li que jo m'he de mantenir, i m'he mantingut i em mantindré sempre en el compliment de la Llei, i em mouré sempre dintre del cercle de les atribucions que m'ha conferit la Llei.

Jo tinc l'obligació estricta de vetllar per al compliment de la Llei Municipal, i naturalment que quan se'm denuncien casos d'aquesta naturalesa, jo m'informo i després en l'expedient corresponent es dicta la solució que procedeix ; però sempre d'acord amb la Llei. Sóc un home autonomista, ho he demostrat diverses vegades ; però el respecte a l'autonomia municipal no impedeix i no impedirà mai que jo faci ús de les atribucions que em concedeix la Llei ; perquè crec que per damunt de tot hi ha el compliment estricte de la Llei Municipal, que els primers que l'han de respectar són els Ajuntaments, i, per consegüent, tot el que sigui desnaturalització de la Llei Municipal jo tinc obligació d'evitar-ho, i això ho evitaré amb les mesures corresponents. No res més.

El Sr. PRESIDENT : Vol rectificar el senyor Vallès i Pujals ?

El Sr. VALLÈS I PUJALS : No és necessari.

Adhesió a la darrera proposició de confiança del Govern

El Sr. COLLDEFORNS : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Colldeforns.

El Sr. COLLDEFORNS : Solament era per a dir que, havent estat absent de la Cambra des d'abans de plantejar-se la darrera proposició de confiança al Govern, demano que consti en acta el meu vot de confiança a l'honorable senyor President de la Generalitat ; puix que el Govern sota la seva Presidència marca el camí per a la consecució de les llibertats de la nostra terra, i, per tant, no podia mancar el meu vot de confiança al Govern.

El Sr. PRESIDENT : Constarà en acta el vot favorable del senyor Colldeforns a la proposició últimament presentada, de confiança al Govern.

Comunicació de la dimissió del senyor Lluhi del càrrec de Conseller de Justícia i Dret

(Un senyor Secretari llegeix la següent comunicació :

«Honorable senyor :
He de manifestar-vos que amb aquesta data he

dictat un Decret acceptant la dimissió que m'ha estat presentada pel senyor Joan Lluhi i Vallescà, del càrrec de Conseller de Justícia i Dret, per haver estat nomenat Ministre del Govern de la República.

Interinament aquesta Presidència es farà càrrec del despatx dels assumptes del Departament de Justícia i Dret.

Visqueu molts anys.

Barcelona, 23 de maig del 1936. — El President, Lluís Companys.

Honorable senyor President del Parlament de Catalunya.»)

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les Autoritats i Organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i 19 de febrer darrer.

El Sr. PRESIDENT : Havia demanat la paraula per a rectificar, el senyor Simó i Bofarull ; però no es troba a la Cambra. ¿El senyor Fronjosà vol rectificar ?

El Sr. FRONJOSÀ : Serà convenient, senyor President. Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Jo prego que les rectificacions siguin breus, per tal de poder entrar aviat a la discussió de l'articulat. Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSÀ : Senyors Diputats : Breus paraules per a rectificar, i només per a mantenir la nostra posició del primer dia.

És molt probable que ens passéssim aquí un parell de sessions fent discursos, molt brillants, i arribaríem a la conclusió que la Llei no dona, potser, satisfacció a les ànsies populars. Aquesta Llei no és una Llei de venjança ; aquesta Llei que estem discutint no és una Llei de venjança, perquè jo no concebeixo la venjança feta pels camins de la Llei. La venjança, en tot cas, s'havia de produir el 17 o el 18 de febrer, abans que en el Parlament es presentés un Projecte de Llei per a corregir, per a esmenar i per a sancionar els atropells i els crims que es varen cometre en el període del 6 d'octubre del 1934 al 16 de febrer d'enguany. Per tant, penso que quan un poble espera que el seu Parlament li doni un mitjà legal per a corregir i sancionar aquells que l'atropellaren, aquells que d'una manera il·legítima els vexaren durant aquest període, no es pot parlar de venjança. A més, ¿què hi ha en el nostre Projecte de Llei que pugui fer parlar que a nosaltres ens anima un esperit de venjança ? Senzillament, nosaltres, en síntesi, diem que als funcionaris perseguits i postergats després dels esdeveniments, després dels fets d'octubre, no n'hi ha prou amb dir-los : «Empleat municipal, funcionari de la Generalitat, pots reingressar, pots reintegrar-te a la tasca que feies abans del 6 d'octubre ; però no pots reclamar cap perjudici ni cap dany que se t'hagi pogut ocasionar per l'apartament de les teves funcions.» Nosaltres volem que la correcció sigui efectiva, i creiem que cal tenir en

compte que hi ha casos, que hi ha fets amb els quals s'han ocasionat perjudicis econòmics, i aquests perjudicis econòmics s'han de reparar; aquests perjudicis econòmics no pot ésser que vagin a ésser carregats tan sols als Municipis, que siguin carregats damunt d'aquells pobles que han hagut de sofrir l'acció dels gestors, perquè en aquest cas es podria aplicar aquella famosa frase catalana: «ésser cornut i pagar el beure».

Una altra cosa que proposem en aquesta Llei, — ara ho direm d'una manera sintètica i ràpida, perquè en ocasió de la discussió de l'articulat tindrem ocasió de parlar-ne — és que les responsabilitats per l'actuació dels gestors municipals s'han de portar fins els gestors de la Generalitat; perquè els gestors municipals, en definitiva, exercien les seves funcions en virtut d'un nomenament que havien tingut dels que es deien Govern de la Generalitat, i seria cosa peregrina que aquells gestors municipals haguessin de sofrir unes conseqüències, ells, quan la responsabilitat directa és dels que els varen nomenar.

És, en síntesi, aquestes tres coses que nosaltres demanem que s'incloguin en aquesta Llei; perquè a cap d'aquestes tres coses nosaltres podem renunciar.

Quan es discuteixi l'articulat, tindrem l'oportunitat de marcar la nostra posició, i, com que vots són trumfos, sols podreu reduir la nostra actitud amb la majoria aclaparadora que teniu damunt nostre. Per això, tots marcarem la nostra posició. Nosaltres votarem amb vosaltres perquè avui no tenim més remei que fer-ho així; però, després, a cadascú el poble el jutjarà per la seva actuació, i no caldria dir una paraula que fes mal a les orelles, respecte a la predisposició en complir les paraules o promeses fetes.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Roure, per a rectificar.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Senyors Diputats: En rectificar, després de les contestacions formulades pel senyor Conseller de Governació i pel senyor Arnau Cortina, he de significar, abans que tot, que jo, en impugnar la totalitat de la Llei, em vaig concretar exclusivament a assenyalar aquells defectes fonamentals que jo hi trobava, demostració evident de la inconstitucionalitat en què incorreria aquesta Llei si s'aprova tal com el Projecte ve presentat.

Jo em vaig concretar exclusivament a analitzar aquest aspecte del problema, plantejat amb motiu de la discussió d'aquesta Llei. Tant el senyor Conseller de Governació com el senyor Arnau i Cortina, contestant a altres oradors, i també quan varen manifestar que contestaven a aquest Diputat, afegien raons de caire polític, raons d'ordre polític, amb les quals se'm volia contestar en relació amb aquells arguments que jo havia fet, que eren exclusivament de caire constitucional. Això fa que, en rectificar, jo hagi d'alludir quelcom també a aquest aspecte polític de la Llei, si bé la meua posició fonamental és d'avertència a la Majoria que no vagi a l'aprovació d'una Llei de caire inconstitucional en una matèria que, en definitiva, divideix els catalans. Jo entenc que en aquelles qüestions en què efectivament es pugui obtenir la unanimitat del poble català, po-

dem anar a legislar amb una mica d'aventura, inclús en aquelles matèries sobre les quals pugui cabre el dubte de si, en efecte, són matèries que corresponen exclusivament al Parlament català o si són matèries que no atanyen al Parlament català; però en aquelles qüestions que, en definitiva, no representen més que una lluita entre un sector i l'altre sector, anar a envair atribucions que no ens pertanyen, representa precisament portar encara en un grau superlatiu aquesta lluita que pugui existir entre dos grups de catalans, perquè hagi d'anar forçosament a escatir-se fora del nostre Parlament.

Jo deia que, si bé els meus arguments es concretaven exclusivament a la constitucionalitat o inconstitucionalitat d'aquesta Llei, la contestació donada a les meves paraules fa necessàriament que hàgim d'alludir uns motius polítics que s'expressaven en la sessió d'ahir. I abans que tot, he de significar, contestant a les paraules del senyor Arnau i Cortina, que ell mateix assenyalaria quina era la posició de Lliga Catalana en aquells moments que transcorregueren des del 6 d'octubre del 1934 fins al 16 de febrer d'enguany. Però nosaltres, amb tot i això, en moltes ocasions vàrem veure que era necessari que determinades situacions no es perllonguessin. Ens parlava el senyor Arnau i Cortina de l'actuació d'un general de Divisió, de l'actuació d'uns determinats militars en els organismes polítics, i això feia necessàriament que es comprenguéssim, que s'arribés a la convicció íntima que s'havia d'anar a cercar una fórmula perquè no continuessin precisament aquells organismes en mans unipersonals de persones que vestien un determinat uniforme, que podien posar tot el seu zel i tots els seus entusiasmes si es vol, però que, en definitiva, és indubtable que havien de cometre un conjunt d'errors.

El Sr. ARMENDARES: I us havien de donar a vosaltres els càrrecs.

El Sr. ROVIRA I ROURE: És indubtable, senyors, que la raó que vénen a presentar el senyor Arnau i el senyor Conseller de Governació, en dir que per motius polítics ells entenen que s'ha de promulgar aquesta Llei, una Llei en virtut de la qual es va, res menys, que a incapacitar per l'actuació d'un càrrec de caire popular a determinades persones, és, al meu entendre, la negació evident de tot sistema democràtic.

És indubtable, senyors, i això ho hem vist, que quan existeixen, no ja unes responsabilitats com les que volen venir a exigir les VV. SS., sinó quan han existit sentències dictades pels més alts Tribunals de la nació, en règims democràtics, i a Espanya vosaltres mateixos, quan ha vingut el poble i ha elegit aquells homes respecte dels que existia una condemna, s'ha vingut, amb un criteri plenament democràtic, plenament lògic i plenament natural, a significar la necessitat que pel sol fet aquell de l'elecció quedessin esborrats tots els delictes polítics que haguessin pogut cometre. Per això és més absurd que, ara precisament, es vingui amb aquesta Llei a mantenir el criteri que els electors no puguin anar a elegir aquells individus que hagin comès uns determinats actes, quan vosaltres el que hauríeu de sostenir, precisament, és que l'elecció ho hauria de

purificar tot, l'elecció hauria d'ésser suficient perquè no es parli ara d'una sanció. Pel sol fet de tenir un individu una votació que el porti a un determinat organisme polític, per virtut del respecte suprem a aquella votació, hauria d'ésser aixecada la sanció que pogués recaure sobre aquest determinat individu. Això ho hem vist en totes les democràcies i, recentment, amb motiu del plebiscit del 16 de febrer, que us atorgava precisament a tots vosaltres una majoria i que determinava lògicament, naturalment, que aquelles sancions que havien caigut en contra d'alguns dels vostres companys, el poble, en elegir-los, havia esborrat el delictes que haguessin pogut cometre. El poble ha d'ésser qui, en definitiva, ha de jutjar les actuacions des del 6 d'octubre del 1934 fins el 16 de febrer, i si el poble està en contra d'aquestes persones que vosaltres voleu declarar incurses dintre d'aquesta Llei que preteuen aprovar, el poble els rebutjarà i no els votarà, i, en conseqüència, no teniu per què consignar aquestes sancions, que representen un vet a allò que el poble pugui significar d'una manera democràtica en el sentit de posar de manifest quin és el seu desig i quins han d'ésser els seus representants.

El Sr. ARNAU: El 16 de febrer va ésser aquesta condemna.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Deia el senyor Arnau que havien existit atropells. Jo ho reconec, senyor Arnau.

El Sr. ARNAU: A l'engròs.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Jo precisament havia demanat als Tribunals militars que dictessin sentències absolutòries en més d'una ocasió; perquè entenia que, en efecte, havien existit alguns atropells; però atropells també n'existeixen en l'actualitat, tota vegada que en ple període electoral, per part del senyor Conseller de Governació, s'ordenà que es fessin investigacions en Municipis de Catalunya. ¿És que nosaltres anem a establir en aquests moments una oscil·lació ferma del pèndol, que anem a rabejar-nos els uns contra dels altres, a fi que es discuteixi tota enormitat comesa des del 6 d'octubre fins al 16 de febrer, i el dia de demà siguin discutides totes les enormitats que en aquest moment pugui efectuar el senyor Espanya i perquè després es discuteixin altres enormitats que puguin ésser comeses per altres Consellers de Governació? Jo entenc que el que interessa és precisament que es vagin a escatir aquelles responsabilitats en el moment en que la responsabilitat s'estigui cometent, en el moment que s'estigui consumant; però quan ha existit una Llei del més alt poder de l'Estat per virtut de la qual s'havien condemnat determinats delictes polítics i aquests delictes polítics havien quedat amnistiats, ah!, aleshores és una mesura impolítica el voler venir a ressuscitar precisament aquestes qüestions que per una Llei, aprovada degudament, sancionada pel més alt poder de l'Estat, s'havia significat que el delictes polític no podia existir en tot allò que afectava abans del 20 de febrer d'enguany.

Això significa només, en definitiva, senyors Diputats, que vosaltres enteneu que, si hi havia una altra gent ostentant els atributs del Poder

indegudament, s'havia comès una persecució; vosaltres ara heu d'adoptar també una actitud de persecució en contra d'altres elements, i com que el delictes no existeix, perquè ha estat esborrat, vosaltres solament podeu anar a aquesta persecució ostentant aquell caire polític que significava el senyor Arnau, que significava el senyor Conseller de Governació, i això, en definitiva, no és més que una infracció manifesta de l'art. 25 de la Constitució, que diu que ningú no pot ésser perseguit per les seves idees polítiques, perquè tot el que sigui delictes ha estat esborrat i solament queda el que pugui significar una actuació política, i perseguir per l'actuació política és una infracció manifesta de l'art. 25 de la Constitució.

El Sr. ARNAU: No és una persecució per unes idees, sinó per unes actuacions il·legals.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Aleshores queden esborrades per la Llei d'Amnistia dictada pel Parlament espanyol. En conseqüència, políticament, crec que cometen un error; però l'error polític és una qüestió que solament a vosaltres us atanyarà; a mi el que m'interessava l'altre dia i el que m'interessa avui és que el Parlament català, com deia abans, en una matèria que divideix en dos bàndols els catalans, que fracciona els catalans...

El Sr. ARNAU: Abans no els dividia?

El Sr. ROVIRA I ROURE: Indubtablement, senyor Arnau, i jo ho vaig censurar i ho censuro ara... (*Rumors.*)

El Sr. ARNAU: Però heu acceptat la part que us pertocava.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Però vaig censurar-ho i ho censuro ara.

El Sr. ARNAU: Però heu acceptat els càrrecs.

El Sr. ARMENDARES: Això no té importància. Són uns angelets.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Cultura.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE: Jo dic, senyors Diputats, que aquesta qüestió política és certament quelcom que a vosaltres atany, però també a nosaltres; ens interessa a tots que no sigui dictada pel Parlament català en aquesta qüestió — que, en definitiva, és indubtable (ho reconeixen vosaltres mateixos), és partidista — una Llei de caire inconstitucional.

Deia el senyor Conseller de Governació: «Oh! és que en matèria municipal nosaltres tenim la plenitud de les nostres atribucions, i això fa possible que jo hagi presentat aquest Projecte al Parlament i que el sotmeti a la seva aprovació.» Senyor Conseller de Governació, és indubtable que en matèria municipal teniu totes les atribucions, però també teniu aquelles limitacions que estableix la Constitució. És indubtable que en matèria municipal nosaltres podem legislar respecte de tot allò que afecti la vida municipal; però nosaltres ens trobem que la Constitució espanyola ha establert determinats preceptes, de la mateixa manera que hi ha limitacions en l'Estatut Interior de Catalunya.

I la Constitució espanyola i l'Estatut Interior de Catalunya coincideixen en posar-nos dues li-

mitacions, limitacions que vol vulnerar en aquest moment el senyor Conseller de Governació, i la Majoria, en quan intenti aprovar aquest Projecte de Llei. Aquestes limitacions imposades per la Constitució i imposades per l'Estatut Interior de Catalunya són l'Autonomia municipal i són la possibilitat que es pugui recórrer davant de la jurisdicció contencioso-administrativa respecte de totes aquelles matèries que siguin matèria regulada, de totes aquelles disposicions dictades per l'Administració en virtut de les seves facultats regulades. I és indubtable, senyors Diputats, que si nosaltres anem a dictar una Llei en virtut de la qual s'inculca qualsevol d'aquests dos aspectes, l'aspecte de l'autonomia municipal, o el que es privi, com deia el senyor Conseller de Governació, del recurs contencioso-administratiu, ah!, aquesta Llei patirà del defecte d'anticonstitucionalitat. En conseqüència, jo contesto al senyor Conseller de Governació que si bé és certa l'afirmació que feia que nosaltres tenim facultats per a legislar en matèria municipal, no és certa aquella altra afirmació que feia, com a conseqüència d'aquesta primera manifestació, en dir el senyor Conseller de Governació: «I com que nosaltres tenim competència per a legislar en matèria municipal, nosaltres podem dictar una Llei, una disposició per virtut de la qual determinem que en certa matèria municipal no hi cap el recurs contencioso-administratiu.» Ah, no, senyor Conseller de Governació! Això no fóra solament una infracció manifesta de la Constitució espanyola, sinó que fóra una infracció manifesta de l'Estatut Interior de Catalunya, el qual diu, taxativament, que en matèria regulada ha de reconèixer la Generalitat de Catalunya i ha de reconèixer l'Estat espanyol les possibilitats d'anar al recurs contencioso-administratiu.

Ara bé: el recurs contencioso-administratiu, que és imprescindible, té una determinada regulació; aquesta regulació és la que jo deia que és matèria processal determinada en la Llei del 22 de juny del 1894 i que, en conseqüència, tractant-se d'aquesta matèria processal, nosaltres podem anar a escatir, a determinar, a fixar tot allò que afecti la vida municipal; podem anar a determinar en quin moment ha causat estat la resolució de caire administratiu dictada en unes facultats regulades; però un cop hagi causat estat, en quan sorgeix ja com a única possibilitat de defensa pel ciutadà l'anar al recurs contencioso-administratiu, la forma del recurs contencioso-administratiu és quan ja sorgeix la Llei processal que ha de regular-la. I si ve i manté el senyor Conseller de Governació que, per virtut d'aquesta facultat de legislar en matèria municipal, ell pot crear un organisme intermig entre les resolucions de l'Ajuntament i la jurisdicció contencioso-administrativa, ah!, la creació d'aquest organisme intermig és precisament la negació més manifesta de l'autonomia municipal; perquè el principi fonamental de l'autonomia municipal és, precisament, senyor Conseller de Governació, que en quan s'ha adoptat un acord administratiu per l'Ajuntament, ja no hi càpiga recurs de cap mena de caire governatiu: que l'acord de l'Ajuntament sigui el determinant, precisament, d'haver causat estat en

la via governativa, i no hi càpiga ja altre recurs que el recurs contencioso-administratiu. Aquest és el criteri manifest en matèria d'autonomia municipal.

En el segon aspecte, jo deia i afirmava que en venir vosaltres a determinar que s'ha d'imposar una pena a aquells que actuaren en determinades circumstàncies, això és matèria penal respecte de la qual no podem legislar. El senyor Conseller de Governació, com ho han dit també altres oradors, com avui ho repetia també el senyor Fontbernà...

El Sr. FONTBERNÀ: No, el senyor Fronjosà, encara que estic d'acord amb el senyor Fronjosà, en absolut; però al Cèsar el que és del Cèsar, i al senyor Fronjosà el que és del senyor Fronjosà. (*Rialles.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE: Deien els senyors Diputats que impugnaven aquest punt de vista meu, que es tractava d'imposar unes determinades sancions. ¿I la sanció no és la pena, precisament? ¿quina diferència hi ha entre la pena i la sanció? Però és que, en definitiva, a més, si nosaltres agafem el Codi Penal, haurem d'anar a escatir quin és el delictes que podien haver comès aquelles persones que indegudament ostentaven uns càrrecs de caire municipal; i l'article que millor enquadraria seria l'art. 379 del Codi Penal, i l'art. 379 del Codi Penal, en definitiva, si és que fos aplicable, el que vindria a imposar-los és, precisament, una pena d'inhabilitació especial per a aquelles funcions que ells havien vingut exercint en aquell moment en què cometeren aquest excés, en què s'atribuïren aquests càrrecs, que, en definitiva, no els pertocava. Es a dir, senyors Diputats, que el que nosaltres venim a fer amb aquesta Llei, l'Estat espanyol, en virtut d'una Llei d'amnistia, ha dit que aquells delictes no existien. Ah!, nosaltres, en virtut d'una Llei de caire exclusivament administratiu ressucitem la possibilitat d'imposar aquella mateixa sanció que estava precisament assenyalada en el Codi Penal en el cas que s'hagués pogut estimar que existia la comissió d'un delictes per part d'uns senyors que havien ostentat determinats càrrecs. Si això no és legislar en matèria penal, és indubtable, senyors Diputats, que això és la contradicció més evident amb la veritat *escueta* que s'acaba d'exposar. Però hi ha més; vosaltres intenteu legislar en matèria penal sense tenir-hi atribucions, i, en intentar fer-ho, infringiu encara un altre precepte constitucional. L'art. 28 de la Constitució espanyola assenyalava la impossibilitat d'imposar sancions per fets respecte dels quals no existeixi una Llei que amb anterioritat hagi posat aquesta sanció; això vol dir que en matèria penal la Constitució espanyola, com les Constitucions de tots els països civilitzats, ha vingut a mantenir el principi de la no retroactivitat de la Llei penal. Doncs bé: aquest principi, que és fonamental per tots els països civilitzats, ens trobem en aquest moment que, quan el Parlament de Catalunya vol dictar una Llei de caràcter penal, una Llei respecte de la qual no té atribucions, ah!, aleshores, a més, infringeix aquest precepte terminant de la Constitució espanyola, precepte recollit per totes les Constitucions del món, per virtut del qual en matèria penal no es poden dictar Lleis amb caràcter

retroactiu, (*«Molt bé!» en la Minoria de Lliga Catalana.*)

I per acabar, senyors Diputats, en relació amb el tercer extrem, jo me'n planyia de la mateixa manera que se'n planyia el senyor Simó, en el sentit que, existint uns preceptes en la Llei d'Enjudiciament Criminal per virtut de la qual determinats funcionaris vénen obligats a formular denúncies, per virtut de la qual tot ciutadà té obligació d'anar a declarar en ésser requerit per una autoritat judicial; deia jo que, existint aquest precepte taxatiu, no és possible que s'imposi una sanció a tots aquells que hagin precisament anat a complir aquest deure que la Llei els imposava, que en moltes ocasions és possible que ho haguesin hagut de fer en contra del seu propi desig. Però, deia el senyor Conseller de Governació: «És que jo no parlo de denúncies, ni de declaracions; jo, en definitiva, del que parlo és de delacions», i jo invito el senyor Conseller de Governació que llegeixi precisament el Projecte: si mal no recordo, en el seu art. 6.º no menciona en absolut la paraula delació, sinó que es refereix exclusivament a denúncies i a declaracions; és a dir, allò precisament que està regulat dintre una Llei processal de caire criminal que per la seva doble consideració de Llei, de caire processal i de caire criminal, no és cap de les matèries que nosaltres poguem legislar en aquest Parlament.

És per tots aquests motius pels quals jo invito a la reflexió a la Majoria, — no són aquells de caire polític, que considerem erronis, però que, en definitiva, solament damunt vostre caurà la culpa —; són aquests altres motius respecte del que ens afectarà tots els catalans, que a mi m'interessa que no prosperi aquesta Llei en qüestió; perquè aquesta Llei és indubtable que, en quant fereix a una meitat dels catalans, a una quarta part, a la proporció que es vulgui, és lògic i natural que tingui la seva impugnació, i si aquesta Llei és escatida, amb totes aquestes infraccions de caire constitucional, és indubtable, senyors Diputats, que la seva inconstitucionalitat haurà d'ésser declarada, que la seva inconstitucionalitat haurà d'ésser reconeguda, i ho serà no per un desig de defensar unes llibertats del poble català, sinó precisament en una Llei que, en definitiva, no porta més que divisions entre uns catalans i uns altres catalans. Vindrà precisament a establir-se la necessitat que no es doni validesa a aquesta Llei, quan nosaltres hem hagut de reconèixer com a màxima autoritat la del Tribunal de Garanties; perquè el nostre Govern, el Govern de la Generalitat de Catalunya, lògicament indicava que pel Tribunal de Garanties havia d'ésser jutjat la nit del 6 d'octubre del 1934, i que per virtut d'una sentència del Tribunal de Garanties nosaltres estem reunits altra vegada ací, avui, en declarar-se inconstitucional la Llei del 2 de Gener, i això ens significa ben clarament que nosaltres, després d'aquesta sentència del Tribunal de Garanties, ja no podem anar a escatir la facultat que té aquell més alt Tribunal per a declarar la constitucionalitat o inconstitucionalitat de les Lleis dictades pel Parlament de Catalunya; perquè nosaltres hem admès, hem vingut a reconèixer la competència d'aquest alt Tribunal de l'Estat, quan no ens re-

unírem sinó després d'haver-se dictat aquella Llei, per part del Tribunal de Garanties, ja que exclusivament tinguérem una reunió per al nomenament del Cap de Catalunya, del President de la nostra Generalitat.

(*Se suspèn aquest debat.*)

Votació definitiva del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei autoritzant l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat perquè pugui incloure, com a cas especial en el Pressupost extraordinari del 1936, que té en tramitació, en concepte de crèdits reconeguts, obligacions pendents, per un total import de 3.600,889·12 ptes.

(*En votació ordinària, per unanimitat i amb el quòrum reglamentari, s'aprova definitivament aquest Dictamen.*)

El text de la Llei es publica com annex n.º 1 en aquest DIARI DE SESSIONS.)

Votació definitiva del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei aprovant la segregació, del Submunicipi de Serra d'Almós, del terme municipal de Tivissa, per tal de constituir-se en Municipi independent

(*S'aprova definitivament aquest Dictamen, en les mateixes condicions que l'anterior.*)

El text d'aquesta Llei es publica com annex n.º 2.)

Represa de la discussió del Dictamen de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legimitat dels acords de les Autoritats i Organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i 19 de febrer darrer

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: Permetran que rectifiqui per a contestar els parlaments dels Diputats senyors Fronjosà i Rovira i Roure. Poques paraules per al senyor Fronjosà; perquè, en definitiva, en el fons no hi ha més que unes petites diferències entre el sentit que inspirava el parlament del nostre company i el que inspira el Projecte de Llei que estem ara discutint. La Llei, i estem en això conformes, és una Llei reparadora; nosaltres volem amb aquesta Llei reparar una sèrie d'extralimitacions que es cometeren des del 6 d'octubre del 1934 al 16 de febrer d'enguany, nascudes precisament d'una il·legitimitat, i és natural que aquesta Llei respongui a un sentit de voluntat popular. Nosaltres tenim l'obligació de presentar-la, aquesta Llei; nosaltres tenim l'obligació de correspondre a la confiança que el poble ens atorga; perquè en definitiva s'han de reparar greuges, mals, resolucions, acords que són d'una il·legitimitat absoluta. I deia el senyor Fronjosà: «No; si el que jo proposava no era

venjança», contestant amb això les manifestacions que jo li feia ahir, en dir que nosaltres no podíem anar tan lluny com volia el senyor Fronjosà, perquè aleshores aquesta Llei, en lloc de mantenir-se dintre els límits jurídics en què tota Llei s'ha de mantenir, hauria arribat a tenir, potser, un esperit de venjança. Ja sé que no és esperit de venjança el que anima al senyor Fronjosà en totes les manifestacions que fa; perquè responen precisament al sentiment del seu pensament, creient que d'aquesta manera es dona més satisfacció al poble; però tot té els seus límits, i nosaltres, homes de dret, en definitiva, que ens movem dintre l'òrbita d'aquest Parlament, no podem oblidar el sentit jurídic que aquestes han de tenir. Els perjudicis econòmics quedaran sancionats en la Llei. La Llei diu ben clarament que els Ajuntaments poden prendre acords de responsabilitat administrativa, d'acord amb les facultats que la Llei Municipal els atorga; de manera que no cregui el senyor Fronjosà que, perquè la Llei no arribi fins on ell voldria, hagin de quedar els perjudicis econòmics que s'hagin pogut ocasionar per acords il·legítims, sense sanció. No. Sancions penals, no; però sancions administratives, totes les que la Llei permet.

I quant a aquell aspecte a què feia referència el senyor Fronjosà, de voler comprendre dintre aquesta Llei els gestors de la Generalitat, he de dir-li, o repetir-li, el que ahir manifestava: que aquesta Llei és una Llei de caràcter purament municipal, que en aquesta Llei no s'hi poden comprendre altres gestors que els municipals. Això no vol dir que jo defensi els gestors de la Generalitat; però és una Llei de caràcter purament municipal, i no hem d'involucrar dintre aquesta matèria altres aspectes de la vida de Corporacions que no afecten els Municipis. És únicament en aquest sentit que nosaltres limitem la nostra Llei en allò que respon als seus objecte i finalitat. De manera que, com deia abans, no hi ha una pugna essencial entre els propòsits, els desigs i les manifestacions del senyor Fronjosà i les que jo feia en el discurs d'ahir.

Quant al senyor Rovira i Roure, la cosa varia d'aspecte. El senyor Rovira i Roure ha tornat a repetir, en definitiva, els arguments que, més o menys, són quasi els mateixos, per més que avui ho ha fet amb més extensió i ha volgut atacar la nostra Llei, anunciant el perill d'una inconstitucionalitat. Sempre apareix l'espectre aquest de la inconstitucionalitat; no sembla sinó que quan es fa una Llei pel Govern de la Generalitat que no plau als senyors dels bancs d'enfront, als senyors de Lliga Catalana, hagi de sortir l'espantall de la inconstitucionalitat. És clar, com que hi heu acudit una vegada i sembla que us va anar bé, ara voleu impedir que nosaltres seguim el curs de la nostra actuació política de cara al poble. No ens fa por aquest perill. Nosaltres complim un deure, i com que crec que la matèria municipal és de la nostra absoluta incumbència, nosaltres arribarem fins on haguem d'arribar, tal com està marcat en els preceptes que conté aquesta Llei.

I a més, en aquest cas, aquest perill és purament il·lusionari; perquè, en primer lloc, ens parlava que és una Llei essencialment política. Naturalment, totes les Lleis obeeixen a una raó política.

Aquesta, però, obeeix molt. Respon, precisament, al moviment del 6 d'octubre. Fou un moviment vençut. Jurídicament havia d'haver només que la persecució del delictes, i, en lloc d'això, hagué una repressió. Després de la repressió, que consistí en omplir totes les presons de Catalunya de persones innocents de tot delictes, com si no n'hi hagués prou, començaren a venir les il·legalitats i les transgressions de tot ordre jurídic. Ah! Aleshores les VV. SS., senyors Diputats de Lliga Catalana, sembla que no en tenien d'escrúpols d'inconstitucionalitat! Ni el ban del general Batet, ni la Llei de les Corts de la República del 2 de gener, ni tota la sèrie de disposicions que emanaren dels governadors generals, precisament contra l'autonomia municipal, contra el compliment de la Llei Municipal, no els varen despertar els escrúpols. Ah!, els escrúpols varen desaparèixer. Ho acceptaren absolutament tot; el que no es vol acceptar és aquesta Llei, perquè precisament es tracta d'una reparació que demana el poble.

El senyor Rovira i Roure deia que la Llei té tres defectes essencials: El primer, diu, en quan es nega el recurs contencioso-administratiu. Això de negar el recurs contencioso-administratiu considera que pot ésser un perill d'inconstitucionalitat. Jo ja ho vaig raonar ahir amb les breus paraules que vaig pronunciar. El recurs contencioso-administratiu existeix, naturalment, quan la Llei Municipal ho determina, i la Llei Municipal ho determina en una sèrie d'actes de caràcter administratiu, quan aquest són d'una absoluta legalitat. Però és que precisament, després de la inconstitucionalitat de la Llei del 2 de gener, després de la inconstitucionalitat d'una pila de resolucions que s'han adoptat per les corporacions municipals i per organismes de la Generalitat en relació amb la vida municipal, no es pot dir que aquest acte sigui precisament de caràcter legal; eren actes d'una il·legalitat absoluta. Nosaltres en aquesta Llei els declarem il·legítims, i és per això que neix el dret de reparar-los, i naturalment que en la reparació d'aquests greuges i d'aquests mals, nosaltres incluïm un procediment de caràcter purament municipal. I per què? Perquè és de la nostra incumbència, perquè és de la nostra sobirania, perquè el Reglament del procediment municipal no pot ésser altre que el que el propi Parlament de Catalunya determini. Nosaltres determinem un procediment municipal per a aquests actes administratius declarats il·legals. Precisament perquè sabem que el contencioso-administratiu, moltes vegades no serveix més que per allargar procediments perquè no es resolguin mai els assumptes, i volem evitar que a l'ombra de recursos contencioso-administratius hi hagi una sèrie de senyors perjudicats per la resolució d'aquesta Llei, que voldrien precisament anar contra els acords dels Ajuntaments, en aquell cas que es declarin anul·lables les resolucions, o contra la nul·litat dels acords, segons l'art. 2.ª D'acord, a més, amb el pensament de la quasi totalitat dels Ajuntaments de Catalunya, ja que no és una cosa que ens hem inventat nosaltres, sinó que fins aquest aspecte de la qüestió, i, en general, tota la Llei, precisament té el seu origen, té la seva gènesi en una reunió de la Federació de Municipis, en la qual es varen

acordar una sèrie de resolucions, entre les quals figurava aquesta.

De manera que, en definitiva, no volem fer més que simplificar les coses, no allargar-les, i, a més, donar als interessats tota classe de garanties; perquè aquell jurat que s'estableix, em sembla que garanteix molt bé els drets d'una i altra banda.

Parlava també que hi havia l'aspecte penal. El senyor Rovira i Roure creu que la incapacitat declarada per l'art. 7.º d'aquesta Llei és una sanció de caràcter penal. Una sanció política no pot ésser de caràcter penal. La declaració d'incapacitat és una declaració que pot fer-se. Naturalment que no s'havia previst una declaració d'aquesta naturalesa, i és que no es podia creure mai que pogués tenir lloc una repressió com aquesta. No es podia creure mai que es poguessin veure a Catalunya coses com les que explicava ahir l'amic Arnau: perseguir a la quasi totalitat o una gran part dels Ajuntaments, al menys tots els més grans de Catalunya, suspesos per arbitrarietat, sense haver intervingut en els fets del 6 d'octubre, molts d'ells suspesos molts mesos després del 6 d'octubre, per conveniència dels amics de la V. S. ! I ara, quan el poble exigeix que es cerqui una solució de caràcter polític, respecte aquelles persones que sense escrúpols de cap classe varen anar a ocupar — en llenguatge popular en diuen robar —, els càrrecs que el poble havia donat a determinats individus, això els sembla molt greu! Com és que no els en semblava quan varen ocupar llocs que no els corresponien? No hi havia un Alcalde a Lleida, i la V. S., senyor Rovira i Roure, fou Alcalde governatiu? Com és que no varen tenir aleshores els escrúpols de consciència que ara manifesten? És aleshores que els havia de tenir la V. S. ! («Molt bé!», en la Majoria.)

El Sr. ROVIRA I ROURE: No ho he explicat prou clar.

El Sr. FONTBERNAT: No l'hem entès!

El Sr. FRONJOSA: Sí que l'hem entès, però no ens ha convençut.

El Sr. ARNAU: És una usurpació d'atribucions. (*Rumors.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: El senyor Gassol deia l'altre dia a un senyor Diputat que tenia poc seny, i en aquest mateix moment es podria aplicar allò. Hi ha molts dies que s'hauria d'aplicar.

El Sr. CONSELLER de Cultura: No m'al·ludeixi, senyor Vallès!

El Sr. PRESIDENT: Continui l'honorable senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: De manera que, seguint el curs de la meua intervenció, el senyor Rovira i Roure és el que menys pot dir que aquesta Llei és persecutòria. Aquesta Llei no persegueix a ningú. Perseguir és empresonar, perseguir es destituir dels càrrecs injustament, perseguir és fer tot allò que es va fer del 6 d'octubre al 16 de febrer. Però presentar un Projecte de Llei, discutir-lo dintre de les nostres atribucions, i voler que sigui una Llei que sancioni coses que amb caràcter polític s'han de sancionar, això no es persecució de cap classe; això és senzillament respondre a una necessitat d'ètica política. No hi ha més remei que evitar que en el successiu

puguin haver-hi persones que d'una manera — no voldria qualificar-ho —, però sí he de dir que poc aprensives, ocupin càrrecs que corresponien a persones elegides pel poble. La sobirania del poble ha d'ésser respectada sempre.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: I amb això evitarem que la V. S. acordi nomenar un Alcalde governatiu a Solsona? (*Rumors.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: Jo no he nomenat cap Alcalde governatiu a Solsona. El Jutge ha suspès, ha processat amics de la V. S., que jo no sé si han comès o no delictes, perquè el Tribunal és el que ha de dir-ho; però que des del moment en què se'ls processa és perquè hi ha figura de delictes. I si el Jutjat d'Instrucció ha processat i ha suspès aquell Ajuntament i aquell Alcalde, jo he complert amb el meu deure substituint-lo amb qui l'havia de substituir, d'acord amb la Llei Municipal. («Molt bé!», en la Majoria.)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Val més que no ho remeneu!

El Sr. CONSELLER de Governació: Tinc aquí totes les dades i quan vulguin les VV. SS. veuran quins amics tenen. (*Rumors. Alguns senyors Diputats pronuncien paraules que no arriben clarament als taquígrafs.*)

El Sr. PRESIDENT: Ordre, senyor Diputats!

El Sr. CONSELLER de Governació: No deia la V. S., precisament, que els Tribunals són els que han d'intervenir en aquests assumptes? I ara, quan els Tribunals processen els amics de la V. S., ara es queixen? Com quedem? Són els Tribunals o és el Conseller de Governació?

El Sr. ROVIRA I ROURE: Agrairé al senyor Conseller de Governació que em fixi data per a poder explicar una interpellació que avui demanaré a la Mesa.

El Sr. PRESIDENT: L'anunciarà oportunament a la Mesa, senyor Rovira i Roure. Segueixi el senyor Conseller.

El Sr. FONTBERNAT: Ara serà el senyor Rovira i Roure qui ho remenarà...

El Sr. FRONJOSA: Sessió secreta!, sessió secreta!

(*Rumors i diverses interrupcions que és impossible recollir.*)

El Sr. PRESIDENT: Silenci, senyors Diputats!

El Sr. CONSELLER de Governació: I el tercer aspecte era el de les denúncies. El senyor Rovira i Roure deia: Per què s'han de perseguir els funcionaris que varen fer denúncies o delacions?

Ha llegit el senyor Rovira i Roure l'art. 6.º tal com ve redactat? Aquest article diu: «Es considera falta greu, als efectes d'instrucció d'expedients i imposició de sancions als funcionaris, el fet d'haver ocasionat, per mitjà de denúncies fetes en ocasió dels esdeveniments del 6 d'octubre del 1934, la persecució, detenció o empresonament de ciutadans per llurs idees polítiques, o haver contribuït a empitjorar llur situació amb informes i declaracions tendencioses.»

De manera que li sembla malament aquest article, senyor Rovira i Roure? O, al revés, li sembla molt bé que un Secretari o un funcionari que

ha denunciat per les seves idees polítiques al seu Alcalde, a un Regidor o a qui sigui, que al dia següent després d'haver sortit de la presó l'Alcalde, perquè no havia comès cap delictes i se l'havia declarat innocent, hagi de veure aquell Secretari o aquell funcionari sense considerar que hagi comès una falta greu? Això és una falta greu; perquè si la V. S. tingués a casa seva un dependent que cometés un acte d'aquesta naturalesa, el llençaria al carrer, perquè no mereixeria la seva confiança. I vol la V. S. que els Ajuntaments respectin aquells funcionaris! En alguns pobles hi ha tot un Ajuntament a la presó per culpa d'un funcionari. Les denúncies no han de fer-se mai quan es tracta de casos polítics. Es podran fer, hi ha obligació de fer-ho, quan es tracta de delictes comuns; però em sembla que hi ha una diferència entre delictes polítics i delictes comuns: que, en definitiva, el delictes polític és convencional, perquè és un acord i no és de dret natural; la denúncia del delictes comú no és mai reproable; però denunciar un home perquè és republicà, perquè és esquerrà, perquè és enemic de Gil Robles, això és una falta greu, de les més greus que poden existir. (*Aplaudiments de la Majoria.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: A Solsona, qui l'ha fet la denúncia?

El Sr. CONSELLER de Governació: A mi què m'explica senyor Vallès i Pujals!

El Sr. SAURET: S'han ofert diners per a tapar responsabilitats! (*Rumors.*)

El Sr. PRESIDENT: Senyors Diputats: Està en l'ús de la paraula el senyor Conseller, i jo prego als senyors Diputats que no interrompin. Més, quan el senyor Conseller de Governació il·lustra la Cambra amb tota mena de dades que poden interessar als senyors Diputats.

El Sr. CONSELLER de Governació: De manera que els tres aspectes aquests pels quals combat el senyor Rovira i Roure aquesta Llei, com veuen els senyors Diputats, no són defectes essencials. Són defectes que, naturalment, responen a la seva manera de pensar, al seu criteri. En definitiva, el que interessa al senyor Rovira i Roure és veure si ens fa por, per a evitar que aquesta Llei sigui aprovada. Però nosaltres li hem de dir una cosa: Si nosaltres no aprovéssim aquesta Llei, no seríem potser dignes de seguir tenint la confiança del poble. Nosaltres ens devem al poble per damunt de totes les coses; el poble és la màxima sobirania, i per les raons polítiques que exposo, venim obligats a complir el nostre deure i a aprovar una Llei d'aquesta naturalesa. (*«Molt bé! Molt bé!» en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: Acabada la discussió de la totalitat. Va a procedir-se a la discussió de l'articulat. Art. 1.er Hi ha un vot particular.

(*El senyor Secretari dona lectura al vot particular següent:*

«Resta suprimit aquest article.

Palau del Parlament, 30 d'abril del 1936. — Rovira i Roure. — Vallès i Pujals.»

El Sr. PRESIDENT: Mantenien els signants el seu vot particular?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: La procedència d'aquest vot particular ve ja a conseqüència de la discussió que s'ha tingut sobre la totalitat d'aquesta Llei. Potser una defensa molt més brillant de la que podria fer jo d'aquest vot particular, la va fer el senyor Simó i Bofarull quan impugnava la totalitat d'aquesta Llei.

Aquest article, prescindint ja del criteri que es tingui respecte d'altres extrems de la Llei, és un article que quan menys és sobrer; perquè la declaració que conté està en contradicció amb les declaracions que contenen els altres articles. Fa la declaració que «es consideren il·legítims i contraris a l'ordre jurídic els actes administratius de les Autoritats i Organismes de nomenament governatiu que regiren, etc., etc.» I després, els articles 2.^{on} i 3.^{on} declaren que uns d'aquests actes quedaran nuls, i que altres seran anul·lables. Si n'hi ha uns que són anul·lables, vol dir, per tant, que alguns d'ells poden ésser confirmats, que no es podran anullar tots, i jo pregunto: L'acord d'un Ajuntament que quedi en vigor per no haver vingut comprès en l'art. 2.^{on} i no haver-se fet ús contra ell de la facultat que concedeix l'art. 3.^{on}, com quedarà? Quedarà convalidat, sembla.

Jo prego al senyor Conseller i a la Comissió que meditin sobre aquesta declaració que es fa a l'art. 1.er, que ja no són les consideracions que faig, ni de caire polític, ni jurídic, sinó que diríem de caràcter d'elegància de la Llei, o d'arquitectura de la Llei. Crec que la Llei començaria bé a l'art. 2.^{on}, i que es pot prescindir del 1.er, per a evitar el perill que pot reportar que una pila de centenars, de milers tal vegada, d'acords dels Ajuntaments, que és indubtable que quedaran convalidats per no exercir-se contra ells l'ús d'anul·lació, vinguin a quedar amb una qualificació d'il·legítims i contraris a l'ordre jurídic.

Per tant, crec que s'hauria de suprimir aquest article; perquè la Llei, respectant el pensament dels que l'han presentada, que no és pas el nostre, queda exactament amb la mateixa virtualitat sense aquest article i començant en el 2.^{on}

Crec que el dia de demà, si aquesta Llei és aprovada tal com ve, si una persona — que hem d'esperar que succeirà — de bon sentit jurídic examina aquesta Llei amb desapaixonament, trobarà que aquesta declaració que es conté en l'article 1.er, és una contradicció flagrant i evident respecte de l'art. 3.^{on}, i que aquesta Llei ha estat una cosa que no obeeix a aquella percepció que han de tenir totes les disposicions que emanen d'un Parlament.

Per aquest motiu hem presentat aquest vot particular, en el qual es demana purament i simplement la supressió d'aquest art. 1.er

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: L'argument central que ha esgrimit el senyor Vallès i Pujals en contra de l'art. 1.er d'aquest Projecte de Llei, en certa manera coincideix amb el nostre punt de vista, en variar la

redacció de les primeres paraules d'aquest article 1.er En el vot particular presentat pel nostre company senyor Fronjosà, demanem nosaltres, no que es declarin il·legítims senzillament, sinó que es declarin sancionables; però això vol dir que no hi ha necessitat sempre de la sanció. Seran sancionables aquells la naturalesa dels quals ho requereixi; hi haurà tota una multitud d'actes administratius absolutament anodins dels quals ningú no protestarà, i que, per consegüent, han de quedar com cosa definitiva dintre de l'Administració municipal.

Però nosaltres hem manifestat, amb el Vot particular, que després ha de defensar el nostre company Fronjosà, un punt de vista més totalitari, un punt de vista més general, que ja fou manifestat en discutir-se la totalitat d'aquest Projecte de Llei i que nosaltres haurem d'insistir molt especialment dintre de la discussió d'aquest art. 1.er, ja que en ell se senta el caràcter de tot el projecte.

Es natural que els elements de Lliga Catalana hagin envestit amb tota la seva fúria contra aquest Projecte de Llei, i és també natural que vulguin reduir en el possible tot el seu abast, tota l'extensió que nosaltres volíem donar-li per damunt de la forma com ha estat presentat pel Govern, que és contrari a la reducció del seu abast que volen donar-li els senyors de Lliga Catalana.

Ens parlava el senyor Rovira i Roure fa uns moments; en discutir-se la totalitat, dels perills de declaració d'inconstitucionalitat d'aquest Projecte de Llei, i és clar que, després, li contestava el senyor Conseller de Governació que aquesta inconstitucionalitat no d'immutar en el més mínim el Consell de la Generalitat i el Parlament de Catalunya. És més, nosaltres en atreviríem a dir que si hi hagués una declaració d'inconstitucionalitat d'un Projecte de Llei tan de caràcter polític com aquest, el condemnat no fóra el Parlament de Catalunya, sinó el Tribunal que s'atrevis a fer semblant declaració. Nosaltres estem aquí, com a resultat d'un moviment popular, i les qüestions de caràcter polític és el poble el que les ha de jutjar, no són qüestions que estiguin amagades dintre dels vels de la jurisprudència. I és per això, que si nosaltres donem una resolució de caràcter polític, aquesta resolució és la bona, perquè és la que emana directament del poble, i tot Tribunal que s'oposés a aquesta resolució fóra el que aniria en contra de la sobirania popular.

El senyor Rovira i Roure ens feia unes amenaces que semblaven ja de caràcter olímpic, en dir que amb aquesta Llei es provoca una divisió entre els catalans. Nosaltres preguntem per resposta: quins han provocat la divisió entre els catalans? Els que volen sancionar el delicte o els que han comès el delicte? Nosaltres entenem que els que han provocat una divisió entre els catalans són els que han atemptat contra l'autonomia de Catalunya, no els que volen castigar o sancionar aquest atemptat.

Hem de parlar més endavant — perquè hi ha un vot particular d'aquesta Minoria que parla de l'extensió d'aquest Projecte de Llei — d'aquest punt, que nosaltres considerem fonamental. Aquell argument, expressat en la forma un xic pintoresca — però que dona una idea ben clara de

l'abast d'aquest Projecte, que ens exposava el senyor Simó i Bofarull quan ens parlava de castigar els pollets i no a la lloca —, és tan definitiu, és una cosa tan evident davant del poble, que nosaltres estem segurs que quan es discuteixi el Vot particular nostre a aquest art. 1.er, la Majoria recapacitarà i veurà ben clarament quin ha d'ésser l'abast polític d'aquest Projecte, i encara que sigui tornant-lo a la Comissió, s'estudiarà degudament aquesta qüestió.

Jo recordo aquells dies, no molt llunyans, que nosaltres corríem per aquests escenaris dels pobles de Catalunya i parlàvem al nostre poble dels crims comesos i dels crims que encara s'estaven cometent; nosaltres expressàvem davant de tots els auditoris del Front Popular que hi havia una responsabilitat directa, que existia una figura de delicte ben concret, i en referir-nos a aquesta figura de delicte, ens referíem principalment als gestors de la Generalitat, més a aquests que no pas als gestors de l'Ajuntament. A nosaltres se'ns ha dit que aquesta Llei és de caràcter municipal, que solament és per a sancionar les faltes comeses dintre de la vida municipal. Nosaltres trobem molt bé procedir per parts; però trobaríem encara millor començar les coses pels seus fonaments. Però així i tot, jo, volent procedir per parts, trobo a mancar una declaració de Govern, una declaració que, abans o després — nosaltres preferiríem abans, però no tindríem inconvenient que fos després — de les sancions d'aquests delictes comesos pels gestors dintre de la vida municipal, ha de venir la sanció dels delictes dels gestors de la Generalitat. Quan vingués aquesta declaració del Govern, ja no caldria que insistíssim en el nostre punt de vista.

Nosaltres, aquesta qüestió la considerem essencialíssima, la considerem com una qüestió de lleialtat política al nostre poble. Nosaltres hem promès unes coses ben concretes. Nosaltres hem promès sancionar aquests delictes màxims, i si no els sancionem, o si no fem els possibles per a sancionar-los — perquè si es demostrés que no estava al nostre abast la sanció, però havíem fet el possible per aconseguir la nostra promesa, no se'ns podia acusar de falta de lleialtat —, si no fem els possibles, quan menys, crec que haurem comès un delicte de falta de lleialtat, que no tenim dret a cometre amb el nostre poble.

M'ha extranyat extraordinàriament — i deieu-m'ho dir — que aquest vot particular presentat per Lliga Catalana a l'art. 1.er, vingui signat precisament pels senyors Rovira i Roure, i Vallès i Pujals.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Es que som els que estem a la Comissió, senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: A mi m'agrada ésser extraordinàriament circumspecte amb la qualificació, sobretot quan aquesta pot afectar l'ètica política o l'ètica administrativa; però deieu-me dir, quan menys, que jo trobo una absoluta falta d'elegància moral que dos dels afectats, dels probablement afectats per aquestes sancions, siguin precisament els signants d'aquest vot particular de Lliga Catalana. I res més.

El Sr. ARNAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: Senyors Diputats: Respecte a aquest art. 1.er, reconec que en part hi ha unes raons favorables a la supressió del que fa referència als actes administratius; perquè la declaració de principis que hi ha en el Projecte de Llei, ja ve determinada així d'aquesta manera. En les reunions mateixes que va celebrar la Comissió ja es va parlar de la supressió d'un parell de paraules d'aquest primer article, que canviaven totalment els seus conceptes, i era que esborraven el que deia dels actes administratius, i se senta l'afirmació que es consideren il·legítims i contraris a l'ordre jurídic les autoritats i organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal de Catalunya durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer del 1936. De manera que així com l'art. 2.ª i l'art. 3.ª regulen aquests actes quan es refereixen a una cosa o a una altra, en l'art. 1.er, ja s'havia parlat i jo havia estat un dels defensors d'aquest criteri, que convenia suprimir aquestes paraules i quedar consignat, d'una manera claríssima, que es consideraven il·legítims i contraris a l'ordre jurídic les autoritats i organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal de Catalunya durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer del 1936. En aquest sentit, la Comissió no té cap inconvenient en suprimir aquestes paraules perquè l'article quedi redactat així, d'aquesta manera.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Vallès i Pujals té la paraula.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Jo celebren que la Comissió, per boca del senyor Arnau, hagi reconegut que en el nostre vot particular hi havia un principi de raó que l'inspirava. No obstant, reconec que la modificació que proposa la Comissió en lloc de l'acceptació del nostre vot particular, tal vegada deixa l'article amb més lògica; però pensem que els efectes que produirà seran els mateixos que jo deia abans.

Declarem il·legítims i contraris a l'ordre legítim unes autoritats; però, d'altra banda, un munt d'actes i disposicions de les dictades per aquestes autoritats quedaran convalidades pel fet de no recórrer en contra d'aquestes. I en conseqüència, quedaran subsistents i convalidats una sèrie d'actes i disposicions, que hi haurà una Llei que les declara il·legítimes i contràries a l'ordre jurídic! També em sembla que no és molt lògic; perquè jurídicament el que és nul no pot produir cap efecte, i per tant, si hi ha nullitat, la conseqüència hauria d'ésser que tot allò que emana d'elles, hauria d'ésser anul·lat, i per tant, des del moment que algunes coses emanades d'elles quedaran convalidades, em sembla a mi que seria molt millor que per la mateixa elegància de la Llei se suprimís aquest art. 1.er, màxim quan la Llei no hauria de sofrir res amb la supressió d'aquest article.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: Nosaltres mantenim aquest

principi, senyors Diputats, per tractar-se d'un principi l'abast del qual tenim posat de manifest durant la discussió d'aquest Projecte de Llei. Considerem il·legítims els organismes i les autoritats governatives, i no solament pel que diuen les nostres paraules, sinó pel que determinaven les Lleis, i perquè a major abundament va tenir la derogació de la Llei del 2 de gener per una sentència del Tribunal de Garanties, i això que determinaven les Lleis, referma la nostra posició, si es vol començar per sentar aquest principi d'il·legimitat que tenien les autoritats i els organismes de nomenament governatiu. En aquest sentit, nosaltres mantenim l'article en la forma que està.

El Sr. PRESIDENT: S'accepta la part del Vot particular esmentada per la Comissió i es farà la nova redacció de l'article d'acord amb ella.

Hi ha un altre vot particular a l'art. 1.er

(El senyor Secretari llegeix el següent vot particular:

«Es consideren sancionables per il·legítims i contraris a l'ordre jurídic els actes administratius i polítics de les autoritats i organismes de nomenament governatiu que es dictaren o s'adoptaren durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer darrer, àdhuc els fets a l'empar de la Llei del 2 de gener de l'any 1935, que regiren la vida municipal de Catalunya, la de la Generalitat i la de totes aquelles Corporacions i organismes que estiguin subordinats a l'un o a l'altre o n'estiguin influïts.

Palau del Parlament, 30 d'abril del 1936. — Joan Fronjosà i Salamó.»)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: La Comissió no accepta el Vot particular.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA: No sé què els passa als senyors de la Comissió que tant els esvera aquest vot particular. Precisament estem discutint un Projecte de Llei per a sancionar l'actuació política i administrativa dels Ajuntaments de nomenament governatiu. El company Ruiz ja ha manifestat quins són els motius que ens han induït a posar nosaltres en aquest primer article de la Llei en debat la paraula sancions. Jo ara vaig a veure si tinc la fortuna d'explicar quins són els motius pels quals volem perllongar a la gestora de la Generalitat la investigació sobre els delictes polítics i administratius en què hagués pogut incórrer, màxim quan tenim indicis evidents que sí.

Però el que és inexplicable és que els senyors de la Majoria dubtin encara de la conveniència de perllongar aquestes sancions fins als gestors del Govern de la Generalitat; perquè jo, que tinc aquí un Decret publicat el dia 7 de gener del 1936, en ple període electoral, renovant una pila d'Ajuntaments de Catalunya, m'admira que precisament aquests Ajuntaments un dia puguin ésser sancionats per una acció política o administrativa que hagin pogut realitzar, i, en canvi, el Conseller de Governació responsable, que és el senyor Joan Vallès i Pujals, que és el que els va nomenar, pugui anar tan satisfet i tan trempat bur-

lant-se de les responsabilitats que li càpiguen a ell per haver estat precisament els qui els va nomenar.

¿Què passaria, per exemple, si un home que tingués una jerarquia qualsevol en un taller o en una fàbrica, encarregués un treball als seus subalterns i aquests subalterns realitzessin una mala feina? Es evident que el responsable no seria l'operari que fés aquella mala feina en compliment d'ordres del seu superior, sinó que el responsable seria el superior que va manar que aquella feina es fes. Això ho veiem en tots els ordres de la vida: el responsable sempre és el que té una jerarquia màxima; perquè, si no fos així, podria donar-se el cas de no poder-se localitzar la responsabilitat. Aquí ens perdem en un laberinte jurídic, ens perdem dient que volem circumscriure les sancions a la vida municipal, i fem cas omís, precisament, dels responsables del desgavell pel qual ha passat aquesta vida municipal catalana.

Jo crec, senyors Diputats, que es podrà tenir l'opinió que es vulgui d'això; però ningú que tingui una mica de bon sentit no estarà d'acord que es puguin sancionar els Ajuntaments i no les persones que els van nomenar, perquè els homes que feien d'Alcaldes i de gestors no n'haurien fet si no haguessin estat nomenats pels que els van posar allà d'una manera indeguda.

Els obrers del Parlament espanyol exigiran una Llei especial per a castigar els crims que en nom del Poder públic es van portar a terme en la repressió d'Astúries. Nosaltres hem de fer una Llei equivalent a aquesta. Així torno a insistir que no és fet amb cap esperit de venjança. La venjança s'hauria pogut donar el dia 17 de febrer; però una vegada el poble s'ha esperat que el Parlament de Catalunya dictés normes legals per a poder sancionar les activitats il·legítimes, les activitats punibles realitzades pels gestors dels Ajuntaments i de la Generalitat, crec que és inadequat parlar de venjances, perquè més aviat el que crec que hi ha és un excés de convivència.

Deien que en matèria municipal nosaltres som completament autònoms i que podem legislar d'una manera total i absoluta. Així hem de reconèixer que aquest Parlament pot, en un moment donat, jutjar la conducta d'uns senyors que han exercit la governació de la Generalitat de Catalunya en un període de tipus feixista-dictatorial. Així, aquest Parlament de Catalunya, encara que se l'hagi ofès, no pot dir si aquests senyors que han exercit de gestors a la Generalitat feixista durant l'any 1935 se'ls pot presentar al Tribunal de Garanties Constitucionals o no. No podem dir això, estem desqualificats per a dir-ho!

Aquest Parlament de Catalunya, que s'ha vist vexat amb els propis Decrets d'aquests senyors que encara ens deuen explicacions, que, segons van prometre ells, havien de donar al Parlament, el menys que els podem demanar és que ens donin compte d'aquelles explicacions que ens prometeren. Perquè en el Decret precisament de pròrroga dels pressupostos del primer semestre de l'any 1935 es diu — amb un sarcasme exemplar que només el poden tenir aquests straperlistes i els seus col·laboradors —, «que del present Decret de pròrroga

dels pressupostos se'n donarà compte al seu dia al Parlament de Catalunya.» I aquí ningú no ha vingut a donar-nos compte de la pròrroga d'aquests pressupostos! I nosaltres no podem fer cap apel·lació aquí? Davant d'aquella transgressió legal, no tenim lloc on anar a recórrer, no podem prendre cap providència? Jo crec, senyors Diputats, que mirar-se les coses així, és mirar-se-les d'una manera fragmentària. Jo no vull dubtar del valor dels senyors Diputats; però sí que la classe treballadora veurà que s'ha tingut valor per a castigar els petits, i quan s'ha hagut de castigar els jerarques no s'ha tingut prou pit per a castigar-los. Això és un acte d'injustícia que sorgirà de la mateixa Llei si s'aprova el Dictamen que la majoria de la Comissió ha presentat al Parlament.

Hi ha símptomes, senyors Diputats, que s'han malversat cabals de l'Institut contra l'Atur Forçós, i això només es podia fer amb l'autorització, amb el consentiment dels gestors de la Generalitat. Aleshores, on hem de recórrer nosaltres per a castigar aquests delictes de caràcter administratiu? El Parlament de Catalunya queda absolutament impossibilitat de portar l'acció de justícia contra aquests senyors que han malversat, per coses electorals, aquests fons de l'Institut contra l'Atur Forçós? No tenim una manera legal, no estem capacitats, no té facultats aquest Parlament per a prendre decisions contra aquells senyors que un dia feien servir els cabals de l'Institut contra l'Atur Forçós per a les seves maniobres de la campanya electoral?

Hi ha encara el Patronat de la Costa Brava. El dia 1.er de maig, a mi se'm parlava en algun poble de la Costa Brava que en aquell famós Patronat que es creà hi hagué alguna cosa que feia pudor de cremat. Ja en parlarem; no ho vull fer ara perquè estem recopilant les dades i no volem dir res que no sigui concret. Nosaltres tenim el dret d'investigar què hi ha de cert, i el poble vol que ho investiguem. Perquè l'altre dia deia un senyor Diputat que a través de la seva llarga vida no s'havia hagut d'aixecar mai a donar compte de la seva actuació política i administrativa. En trenta-cinc anys de tractes amb lerrouxistes, no té res d'estrany! Però nosaltres, que en això estem nets de culpa, no tenim preocupacions. No volem que es pugui anar ampliant aquest rumor que avui és de domini públic, segons el qual, de lerrouxistes, a l'Ajuntament de Barcelona, n'hi ha hagut de dues menes durant els darrers anys. Han d'ésser els propis elements afectats en aquests moments per aquest neolerrouxisme, els interessats precisament en donar facilitats perquè el Parlament de Catalunya acordi aquesta Llei, en el sentit que les sancions arribin fins als gestors de la Generalitat.

Podríem parlar d'altres coses, podríem parlar del Departament de Treball. El Departament de Treball ha estat un veritable berenar de negres. S'ha arribat a un informe entre les entitats obreres perquè diguessin la inconveniència o la conveniència de nomenar un Jurat Mixt d'Indústries Varies a Barcelona, i abans que aquest informe de les entitats obreres hagués vingut, en el mateix *Bulletí* en què s'obria aquesta informació es nomenava ja el President, el Vicepresident, el Secretari i tota

la mesa del Jurat Mixt ! Sense saber si les entitats creurien convenient o no convenient aquest Jurat Mixt, sense conèixer la seva conformitat a aquest Jurat Mixt, es nomenava la seva mesa. És més, en el departament de Treball s'han subvencionat esglésies, i d'això nosaltres en tenim documents provatoris ; el Departament de Treball ha subvencionat corporacions religioses. Tot això cal que tingui una sanció. Hem de tenir nosaltres uns mitjans per a aplicar unes sancions ; perquè, si no, ja em fareu el favor de dir-me de quina manera farem comprendre a aquesta gent que, en cada moment que la voluntat colectiva està coaccionada, sempre està disposada a col·laborar amb els coaccionadors, ja em direu a mi de quina manera els escarmen-taren.

Jo no vull pas perllongar aquesta intervenció meva en defensa del nostre primer vot particular. Jo el que us dic és que mentre no vingui una declaració per part del Govern, que després d'aquesta Llei en vidrà una altra per a investigar i sancionar si hi ha matèria punible per als que han exercit funcions de gestors a la Generalitat de Catalunya, mentre vosaltres no em digueu d'una manera pública que després d'aquesta Llei en portareu una altra o que nomenareu una Comissió parlamentària per a investigar la gestió d'aquests senyors, mentre no feu una declaració d'aquesta mena, nosaltres no podem retirar el nostre vot particular. Nosaltres votarem en pro d'aquest vot particular i en el moment de votar l'art. 1.er del Projecte de la Comissió el votarem ; perquè sempre preferim que hi hagi quelcom a no haver-hi res ; però la responsabilitat del que pugui succeir, la responsabilitat del desengany i la desillusió que això ocasionarà al poble, d'aquesta responsabilitat, nosaltres n'estarem lliures. Res més.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Senyors Diputats : En una intervenció molt breu que vaig tenir fa uns quants dies, amb motiu d'unes paraules agressives del senyor Diputat que acaba de dirigir-se en aquest moment al Parlament, vaig reservar-me ja el dret de venir aquí a donar tota mena d'explicacions al Parlament respecte a l'actitud política i administrativa dels representants de Lliga Catalana en el passat Govern de la Generalitat de Catalunya. Crec que el moment, precisament, de plantejar aquest problema és aquest

Vot particular, en el qual es vol estendre l'esfera d'acció d'aquest Projecte de Llei als organismes directores de la Generalitat de Catalunya. Compto, per a fer-ho, només amb la vostra aquiescència i amb la vostra benevolència. Però, tenint en compte l'avençat de l'hora, i per altra part el que, sentint-ho molt — perquè jo no voldria molestar-vos, sinó parlar-vos el menys possible—, hauré d'ésser una mica llarg, si el Parlament no hi tingués inconvenient i els senyors Diputats defensors del Vot particular no s'hi oposaven, jo agrairia que se'm reservés la paraula per a la sessió de demà, i aleshores tindria una major llibertat d'expressió per a poder explicar rotundament a tots els senyors Diputats la nostra actitud. Jo em sotmeto de totes maneres a l'acord del Parlament.

El Sr. ARNAU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Es per a contestar al senyor Duran i Ventosa ?

El Sr. ARNAU : Es que en realitat la nostra resposta té dos aspectes o dues parts...

El Sr. PRESIDENT : Així, potser serà millor reservar la paraula a la Comissió per al dia de demà, que podrà contestar a tots els senyors Diputats que hagin intervingut en aquesta discussió.

El Sr. ARNAU : D'acord.

El Sr. PRESIDENT : Se suspèn el debat.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de divendres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre els Decrets dels 2 i 4 de març del 1936, referents a Contractes de Conreu i desnonaments.
3. Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les Autoritats i Organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i 19 de febrer darrer.
4. Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei autoritzant el Govern de la Generalitat per a disposar una renovació extraordinària de Jutges i Procuradors municipals de Catalunya.

(S'aixeca la sessió a dos quarts de vuit i deu minuts de la vetlla.)

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

d'autorització a l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat

Article únic. S'autoritza l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat perquè, com a cas especial, en el Pressupost extraordinari del 1936, que té en tramitació, hi pugui incloure, en concepte de crèdits reconeguts, obligacions

pendents per un total import de pesetes 3.600,889'12.

Cas de no fer-se la petició de referèndum de conformitat amb l'art. 154 de la Llei Municipal, l'esmentat Ajuntament resta eximit del compliment de l'arti-

cle 545 de l'Estatut Municipal del 8 de març del 1924, en realitzar l'operació de crèdit projectada en el Pressupost extraordinari del 1936.

Palau del Parlament, 14 de maig del 1936.

1911

Book of the Year 1911

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

aprovant la segregació del Submunicipi de Serra d'Almós

Art. 1.ª És disposada la segregació del Submunicipi de Serra d'Almós, del terme municipal de l'Ajuntament de Ti-

vissa, per tal de constituir-se en Municipi independent.

Art. 2.ª El Conseller de Governació és

autoritzat per a dictar les ordres necessàries per al compliment d'aquesta Llei.

Palau del Parlament, 5 de maig 1936.

1111

1111 1111 1111 1111 1111 1111 1111 1111 1111 1111